

Domáci glasovi

Stev.143

Lienz, ponedeljek 22.julija 1946.

Leto 2.

NASELITEV V BRAZILIJU

Prejšnji teden smo brali med dnevnimi novicami, da je Brazilija pripravljena sprejeti 100.000 emigrantov iz Evrope in to v glavnem iz taborišč za preseljene osebe v Avstriji in Nemčiji. Kako si to zamišljajo poroča naslednji članek;

Naselniški in kolonizacijski svet je za izvajanje sklepov z dne 18. septembra 1945 št. 7967 izdal sledeča navodila:

Glavna naloga oblasti je, da pospešuje naselitev onih inozemcev, ki bodo pripomogli k napredku Brazilije. To vodilno stališče ne predvideva prednosti posameznih skupin priseljencev po njih narodni pripadnosti in hoče dati prednost onim kategorijam, ki so po dosedanjih izkušnjah že dokazali sposobnost koristne prilagoditve v brazilske razmere ter s tem nudijo tudi najboljše poročstvo za v bodoče.

Odgovarjajočo izbiro med prosilci za priselitev pa ne zahteva samo potreba, da se ohranijo in pospešujejo v narodnem sestavu brazilskega prebivalstva najboljše značilnosti evropske krvi, temveč tudi, da se ne zapostavlja domače delavstvo. Če so te temeljne smernice izpolnjene, potem veljajo za priselitev v Brazilijo še navedeni pogoji:

Priseliti se sme vsak inozemec nad 14 let starosti obojega spola, kateremu zdravje, socialni položaj in poklicna sposobnost omogočajo z delom ali s svojimi sredstvi skrbeti za sebe in svoje.

Preseljence je treba deliti v dve skupini:

1.) Samostojne priseljence, to so oni, ki samostojno in na svojo odgovornost pridejo v Brazilijo in

2.) pripeljane priseljence, ki so priseljeni z javnimi sredstvi, ali pa za njih prevoz, zaposlitev in življenje jamčijo podjetja ali zasebniki. Število samostojnih priseljenecv ne sme presežati 2% skupnega števila iste narodnosti, preseljene v Brazilijo v letih 1884 - 1933. Naselniški in kolonizacijski svet pa to število lahko zviša na 3000 in dovoli izravnavo med posameznimi narodnostnimi kvotami. Pripeljani priseljenci ne spadajo pod to odločbo vendar mora njih priselitev odobriti naselniški svet.

Izvedba brazilske priseljeniške politike zavisi povsem od oblasti zunanje službe. Pri izpolnjevanju te naloge morajo pri podeljevanju vsakih vrst vizumov poslaniki, konzuli ali njih zastopniki skrbno nadzirati povod in postopek priselitve. Predvsem skušajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi doseči priselitev čim večjega števila dobrih priseljencev, s čemur so mišljeni predvsem kmetje, tehniki in strokovni delavci.

Navodila dalje odredjajo, da inozemci, ki so registrirani za stalno bivanje v Braziliji, potrebujejo za odhod iz države vizum. Ako zapuste državo dalje kot 2 leti, morajo pri povratku tekom 8 dni obnoviti registracijo. Inozemci, katerim je dovoljeno stalno bivanje v Braziliji in ne zapuste države več kot za 1 leto, lahko dobe proti predložitvi dovoljenja za stalno bivanje dovoljenje za povratek pri

konzulatih. V tem slučaju dobi brezplačen vizum, vse druge formalitete pa odpadejo. (Informations - Dienst.)

SLOVENSKI MATURANTI PRI VELIKEM KLEKU

Kakor lansko leto, so tudi letos maturanti slovenske begunske gimnazije v Peggezu naredili izlet k Presveti Krvi (Heiligenblut) in k Velikemu Kleku. Izlet se je vršil pretekli četrtek. Udeležili so se ga tudi mali maturanti in skoraj ves profesorski zbor pod vodstvom ravnatelja Marka Bajuka. Nekaj čez osmo zjutraj so štirje avtomobili razigrane izletnike odpeljali iz peggeškega taborišča. Vesela pesem je odpevala iz mladih grl in slovenska zastava je v jutranjem soncu ponosno vihrala z avtomobilov. Še mogočni Slivnici (Schleimitz), ki z višine 2906 m spremlja življenje v peggeškem taborišču, je šlo na smeh in ob zvokih slovenske pesmi obujala spomine na davne dni, ko je okrog sebe in pod seboj slišala le slovensko govorico in slovensko petje. Urno so švignili avtomobili mimo ruševin rimskega mesta Aguntum, katerega so porušili Slovenci ob svojem prihodu v te kraje, in se pognali v strme vijuge proti Iselskemu sedlu. Še Peček (Petzeck) je s svoje višine 3283 m zadovoljno kimal sosedu Zadniku (Sadnig - 2740 m), ko je po dolini med njima odpevala slovenska pesem in vihrala slovenska zastava. Cerkniški potok (Zirkniz Bach), Zagorica (Sagritz) in vsi drugi kraji tam okrog so se spet spomnili, da še danes pričajo, kdo je bil nekdanjih gospodar. Blejski g. župnik Zabret, ki kot begunec slušbuje pri Presveti Krvi in ki se je ravno vračal od sv. maše na podružnici, skoraj ni mogel verjeti ne očem in ne ušesom, ko je zagledal slovenske barve in zaslišal slovensko petje.

Pri Presveti Krvi so se izletniki ustavili le malo. Ko je ravnatelj Bajuk plačal za vsakega potnika po 2 šilinga in še za vsak avto po 10 šilingov mitnine, so se avtomobili z vso silo pognali v višino po novi cesti proti Velikemu Kleku. Cesta se vstrajno vzpenja in dviga do višine 2000 m in še 200 m čez, veselim izletnikom pa se je vedno bolj odpiral pogled na okoliške gorske velikane. V zadnjem zagonu po ostrih serpentinah so avtomobili dosegli koč Franca Jožefa na višini 2451 m, kakih 300 m nad ledenikom Pastirica, oziroma Bistrice, kakor drugi razlagajo sedanjo spačenko Pasterze.

Mogočen je vtis ob pogledu na ogromne ledene sklade v kraljestvu teh gorskih velikanov v območju Velikega Kleka. Marsikaterega turista med maturanti ali profesorji bi mikalo povzpeti se na sam Veliki Klek (3798 m), a ni še čas za take vzpone, ker še sneg pokriva razpoke v ledu ter lahko padeš več sto metrov v globino ledu, kot se je to zgodilo preteklo nedeljo celo dvema izkušeniroma tirolskima hribolazcema, ki sta se prezgodaj upala na drzno turo. Zato so se naši izletniki zadovoljili le s tem, da so večinoma šli na ledenik Pastirico in na druge ledenike, nekateri pa na Vrh Franca Jožefa, kjer so uživali ob pogledu in krasne planine in od koder so v tisti smeri, kamor nam vsem tako rado zre oko, še bolj pa hrepeni srce, gledali očaka Triglava in si ob pogledu nanj vsaj v duhu ponavljali tisto mogočno: "Vse je vihar razdjal, narod pa vedno stal, gledal nad Triglavom neba obok."

Popoldne so se izletniki vrnili k avtomobilom, kjer so spretne soproge gg. profesorjev skuhale tečno in okusno kosilo. Tam so izvedeli, da se je kmalu za izletniki s svojim jeepom pripeljal gori tudi taboriščni ravnatelj g. group captain Ryder Young v spremstvu g. superintendanta primarija dr. Meršola iz same skrbi, če ni morda kake nesreče, in da bi pri oblasteh posredoval, če bi bilo kaj treba. V

izgnali vse italijanske misijonar-ke in redovnice: Vlada zvezna nasproti veram vedno bolj sovražno stališče. Več duhovnikov je bilo brez pravega povoda v navideznih sodnih obravnavah obsojenih in enostavno pomorjenih, tako je p. Fausti jezuitski provincijal v Albaniji in p. Danijel Dajani, rektor jezuitskega zavoda v Skadru. (Inf.-Dienst, 2.7.1946.)

DVA JEZUITA BODO V SEPTEMBRU PROGLASILI ZA SVETNIKA.- Blaženega Janeza de Britto, portugalskega jezuita, ki je umrl 1693, in blaženega Bernardina Réalina, italijanskega jezuita, ki je umrl 1616, bo sv. oče v septembru proglasil za svetnika. Proglasitev se bo izvršila par dni po generalnem kapitlju Družbe Jezusove, na katerem bodo

zbrani zastopniki jezuitskega reda iz vsega sveta, ki bodo izvolili svojega novega generala.

V BOLIVIJU se je vršil 31. junija narodni evharistični kongres v mestu Suere. Predsedoval mu je kot papežev legat novi kardinal Guevara. Za otvoritev kongresa je imel sveti oče govor v špansčini bolivijskega naroda, v katerem je pozival naj ostane stanovit in v svoji pobožnosti do Najsvetejšega zakramenta.

V SOBOTO JE BIL V LIENZU POGREB G. DUH. SVETNIKA ANOZILJA SARCA. - Udeležilo se ga je izredno veliko število taboriščnikov, skoro vsa taboriščna duhovščina, precej duhovnikov beguncev, ki prebivajo po tirolskih župnijah in zastopstvo duhovščine iz Spittalskega taborišča. Tudi dopada tirolska duhovščina tako iz Lienza samega kot iz okoliških župnij je pokojnega g. svetnika spremlila na zadnji poti. Pogrebne obrede in slovesno sv. mašo je opravil g. de-

kan msgr. Matija Skerbec ob asistenci g. župnika Matija in cistercijskega patra Cirila. Msgr. Skerbec se je v cerkvi od pokojnika tudi poslovil z ganljivim govorom. Moški zbor pod vodstvom g. prof. Silvina Miheliča je v slovo začel "Človek glej dognanje svoje" in "Blagor mu, ki se spočije". Ljubee begunske roke so spletle vence in šopke s planinskih koč pokojnemu g. svetniku za zadnjo pot in na grob.

TO SO KATOLIČANI. Francoski katoličani so prisiljeni vzdrževati prosto katoliško šolstvo, ako hočejo svoje otroke obvarovati pred brezverno državno šolo. V ta namen morajo po neki ravnokar objavljeni ugotovitvi zbrati letno ogromne zbirke v skupni vrednosti nad 10 milijard frankov. S tem, da katoličani zberejo ta znesek s prostovoljnimi darovi, prihranijo istega državnega blagajni redne davke pa morajo kljub temu plačevati. Razumljivo, da zahteva-

SLOVENCİ V AMERIKI

se zelo zanimajo za vesti iz domovine. Kdor dobi od doma zanimivo pismo ali kako drugače izve kaj, kar bi jih utegnilo zanimati, naj bo tako dober in to sporoči uredništvu Ameriške domovine ali pa uredništvu Domaćih glasov, ki bo poslalo naprej. Naslov "Ameriške domovine" je: 6117 St. Clair Ave Cleveland 3. USA.

jo francoski katoličani tudi finančno enakopravnost svojega šolstva. Tudi danski katoličani ne zaostajajo. Danska vlada je zvišala podporo zasebnim šolam. Ta nova subvencija bo v veliko olajšanje mali katoliški skupini, ki se je dosedaj morala zahvaliti za svoje šolstvo samo požrtvovalnosti laikov in kongregacij. Polovica katoliških šol pa še ni urejen, ker se prej omenjena državna pomoč nanaša samo na plače učiteljstvu, velik del katoliškega učiteljstva pa sestoji iz redovnikov, ki ne prejemajo nikake plače. Vlada pa je obljubila, tudi to vprašanje pravično urediti. (Inf.-Dienst, 2.7.1946.)

UMRL JE: Drago Lakovnik, pisarniški tajnik I. državne realne gimnazije v Ljubljani.

neposredni bližini je namreč meja med britansko in ameriško cond. Ni pa mogel z izletniki uživati prijetnosti izleta, marveč se je moral takoj vrniti zaradi nužnih opravkov v taborišču.

Nazaj grede so si izletniki še ogledali krasote cerkve pri Presveti Kivi ob razlagi strokovnjaka g.dr. Rajka Ložarja.

Na poti domov si je marsikdo mislil, kako je včasih bral v spisih šaljivega Janka Klakarja ali pa poslušal njegova predavanja, v katerih je opisoval svoje izlete na Veliki Klek. Takrat nikomur verjetno ni prišlo na misel, da bi tudi sam kdaj mogel uživati te krasote. Zdaj pa se slovenski begunci v kraljestvo Velikega Kleka zastonj vozimo z Unrrinini avtomobili in uživamo krasote, s katerimi je Bog bogato obdaril okolico tega velikana.

Slovenski matrantje se bodo vse življenje z veseljem spominjali tega izleta in nikoli ne bodo pozabili dobrega ravnatelja group captaina Ryder Younga, ki jim je za sklep srednješolskih študij omogočil tak užitek.

==: :==

RUSIJA IN SREDNJI VZHOD. -

Majnovejši dogodki v Egiptu, Palestini in sesednjih deželah podčrtavajo rastoči ruski vpliv na Srednjem vzhodu, zaradi komunistične propagande. Ne zanima nas ali je obrambnega značaja. Zanima nas dejstvo, da se preprostim narodom vsiljujejo nauki in politika, ki je nasprotna temu, kar katoličani kot svobodni posamezniki verujejo in da se to dela s sredstvi, ki jih sedaj obsejajo vsi pravmisleči narodi. Je to druga oblika totalitaristične tehnike in cilj je ponavadi okoristiti se na račun drugega. - Zdi se, kakor da bi se za vsem tem skrivala dva cilja: 1) staro caristično stremljenje po kontroli nad izhodom iz Črnega morja in nad Perzijskim zalivom, ki da je izhodišče za Indijski ocean. 2.) Snubitev arabsko govorečih narodov Srednjega vzhoda in Severovzhodne Afrike. - V prvem slučaju se zdi, da se Rusija trudi, da bi pritegnila v svoje območje kar se da največ sesednjih narodov, da bi tako ojačila svoje moč nasproti Turčiji in Iraku. To se kaže v njeni politiki do Armenije, Turkeštana in Aserbejšana. Dokler Dardanele in Bospor zapirajo izhod iz Črnega morja, se bo Rusija bala sovražnega brodovja. In dokler ima Turčija v oblasti velik del južne obale Črnega morja, se Rusija zaveda močnega sovražnika, ki ni niti 100 km oddaljen od Batuma kjer je konec železnice in nafta. - V drugem slučaju so nameni različni in

različna sredstva. Tu nastopa pogosto z verskim programom, skuša pridobiti kristjane v Libanonu in Arabce v Palestini. Zato Rusija nasprotuje povečanju Sirije, v kateri bi bili libanonski Maroniti krščanska manjšina. Sicer to ne bo držalo, toda ne smemo pozabiti, da Maronite štiti Francija. V Palestini je predvsem zato, da Rusija utrdi znova svoj verski prestiž in hkrati podpira arabske težnje. Seveda niso verske težnje Rusije v Palestini nič drugega kot pronicanje pete kolone. Zaradi tesne nekdanje zveze teh narodov z Rusijo, ne vidijo ti prav ničesar tega, kar se za verskim programom skriva. V Egiptu pa zagevarja Rusija na vso moč osvobodilne težnje narodov, ki jim vladata Anglija in Francija. Veliko popularnost si je stekla že s tem, da je podpirala izpraznenje Sirije in Libanona. V Egiptu pridobiva zlasti mlado inteligenco, ki vidi v komunizmu "nov prenovljen svet"! Dijake vabijo na ruske univerze in se trudijo, da bi jih prepričali, da so pogoji za kariero pod sovjetsko oblastjo mnogo boljši kot pri njih doma. To deluje zlasti na versko mlade. Pravih muslimanov komunizem ne bo pridobil nikoli zase. Važno dejstvo je, da si želi Srednji vzhod k zapadni kulturi ne pa k ruske-mu komunizmu.

PREGANJANJE. - Kot javlja rimska "Propaganda" so iz Albanije